

Analyse:

Julen er tilsyneladende også butikstyvenes tid

Resumé

Danske butikstyre har mere travlt, når året går på hæld end resten af året: Der er i fjerde kvartal – oktober, november og december – således flere anmeldelser af både butikstyverier og indbrud i forretninger, virksomheder mm., end der er i årets andre tre kvartaler. Meget tyder altså på, at juletiden også er en højtide for butikstyverier.

Ser man på de seneste 15 år, er der i gennemsnit fem procent flere anmeldelser af butikstyverier i fjerde kvartal end i årets resterende kvartaler. For indbrud i virksomheder er forskellen fire procent.

Fjerde kvartals butikstyverier er dog tilsyneladende mere et østdansk end et vstdansk fænomen: Vest for Storebælt er der også flere butikstyverier i slutningen af året, men effekten er langt mindre end øst for Storebælt. Både i Jylland eller på Fyn er stigningen i antallet af anmeldte butikstyverier i fjerde kvartal mindre end i landet som helhed; øst for Storebælt forholdet det sig fuldkommen omvendt.

Især på Vest- og Sydsjælland er der mange ekstra butikstyverier i fjerde kvartal: I denne landsdel ligger fjerde kvartal ca. 11 procent over årets resterende kvartaler; det er over den dobbelt så store en "juleeffekt" som i landet som helhed.

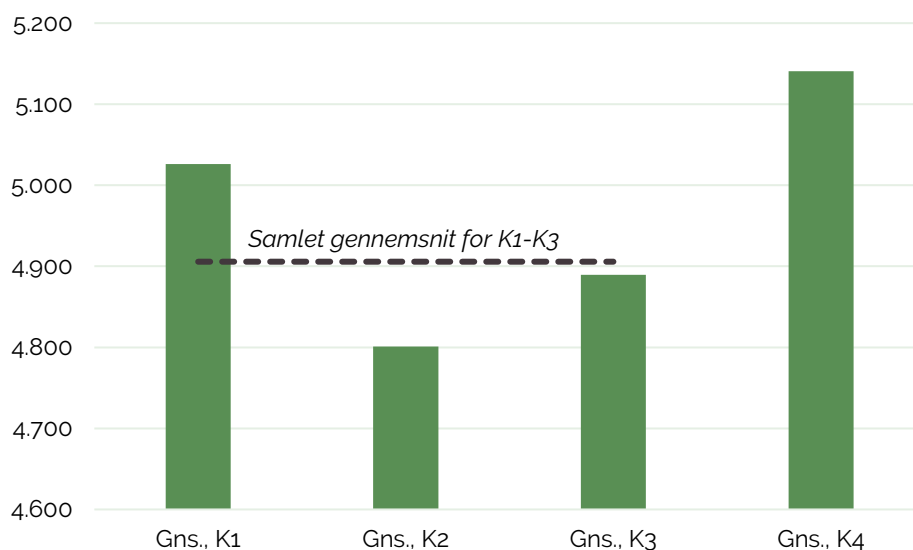
Samlet set anmeldes der i dag ca. 80 pct. flere butikstyverier end i 2021, hvor antallet var på sit lavpunkt. DSK har tidligere estimeret, at butikstyverier koster dagligvarehandlen over to milliarder kroner om året.

Julen: En højtide for tyveri?

Julen er hjerternes fest – men den er desværre også mere end det. Selvom det heldigvis rammer færre, har danskerne f.eks. gennem mange år måtte vænne sig til, at juletiden også er højtide for indbrud.¹

Men det er ikke kun danskernes hjem, der tilsyneladende er mere udsat i juletiden end ellers. Også mange danske købmænd oplever, at juletiden i højere grad end ellers er en festtid for tyveri. Ser man på de seneste 15 år under ét, er billedet, at der i fjerde kvartal – oktober, november og ikke mindst december – anmeldes cirka fem procent flere butikstyverier end i resten af året.

Gennemsnitligt antal anmeldte butikstyverier fordelt på kvartaler, 2011-2025

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistik, Statistikbanken: STRAF11.

Note: Gennemsnittet for K4 er beregnet for perioden 2011-2024, da der på beregningstidspunktet endnu ikke foreligger data for 2025K4.

Gennem de seneste 15 år er der i gennemsnit blevet anmeldt lidt over 5.100 butikstyverier i fjerde kvartal hvert år; modsætningen finder man i foråret – andet kvartal – hvor det

¹ Danmarks Statistik (2024): 80 pct. færre juleindbrud end for ti år siden. *Bag om tallene*, 20. december 2024. <https://www.dst.dk/da/Statistik/nyheder-analyser-publ/bagtal/2024/2024-12-20-80-pct-faerre-juleindbrud>.

gennemsnitlige antal anmeldte butikstyverier gennem de seneste 15 år lige sniger sig over 4.800.

Denne skævhed skyldes efter alt at dømme juletiden og tiden op til, og for mange købmænd er julen og dens forberedelser derfor ikke kun præget af travlhed på grund af julesalget; det er også præget af travlhed på grund af juletyverierne.

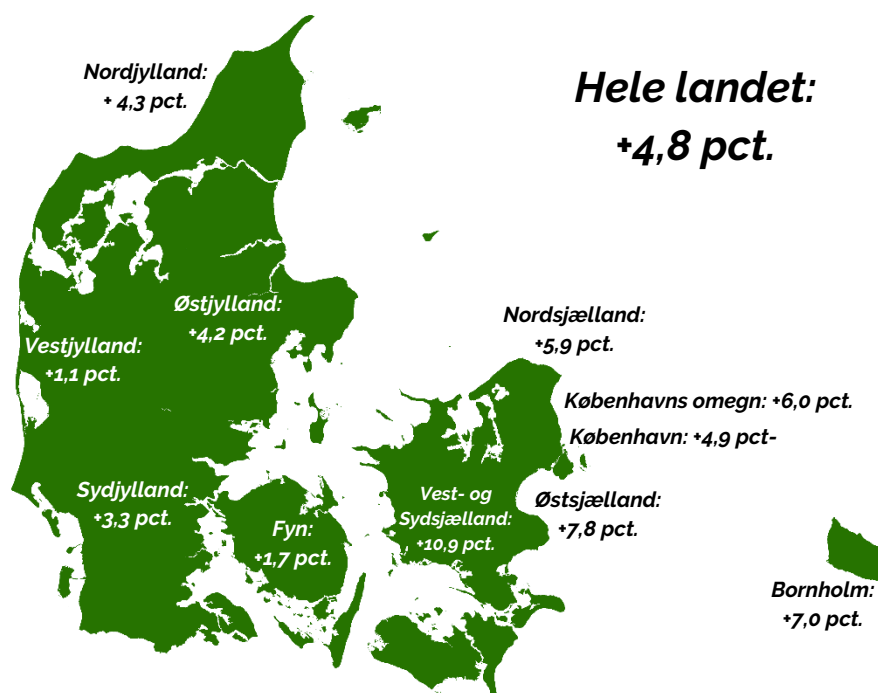
Juletyveri i butikkerne: Især et sjællandsk fænomen

Juletyverierne er dog tilsyneladende ikke ligeligt fordelt i hele Danmark. F.eks. er der betydeligt mindre juletyveri i Vestjylland end i mange andre dele af landet. Gennem de seneste 15 år ligger det gennemsnitlige antal anmeldte butikstyverier i Vestjylland kun ca. 1 procent over gennemsnittet for resten af året. Der stjæles øjensynligt ikke mere i Vestjylland i juletiden end ellers. Et næsten lignende billede finder man på Fyn.

Omvendt forholder det sig på Sjælland. Her er der tydeligt flere anmeldelser af butikstyverier i fjerde kvartal end i årets andre kvartaler: På Vest- og Sydsjælland har der gennemsnitligt set over de seneste 15 år været næsten 11 procent flere anmeldelser af butikstyverier i fjerde kvartal end i resten af året. Det er mere end dobbelt så stor en forskel, som den man finder i landet som helhed. Samme billede – om end en smule mindre udtalt – finder man på Østsjælland; her ligger fjerde kvartal gennemsnitligt set næste 8 procent over landet som helhed.

Det overordnede mønster er, at der synes at være en højtid for butikstyverier øst for Storebælt, mens butikstyperne vest for Storebælt i højere grad holder juleferie samtidig med alle andre. I samtlige landsdele vest for Storebælt er der sammenlignet med landsgennemsnittet færre ekstra butikstyverier i julen; øst for Storebælt forholder det sig stik modsat.

**Gennemsnitligt antal anmeldte butikstyverier i fjerde kvartal
relativt til resten af året efter landsdele, 2016-2025**

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistik, Statistikbanken: STRAF11.

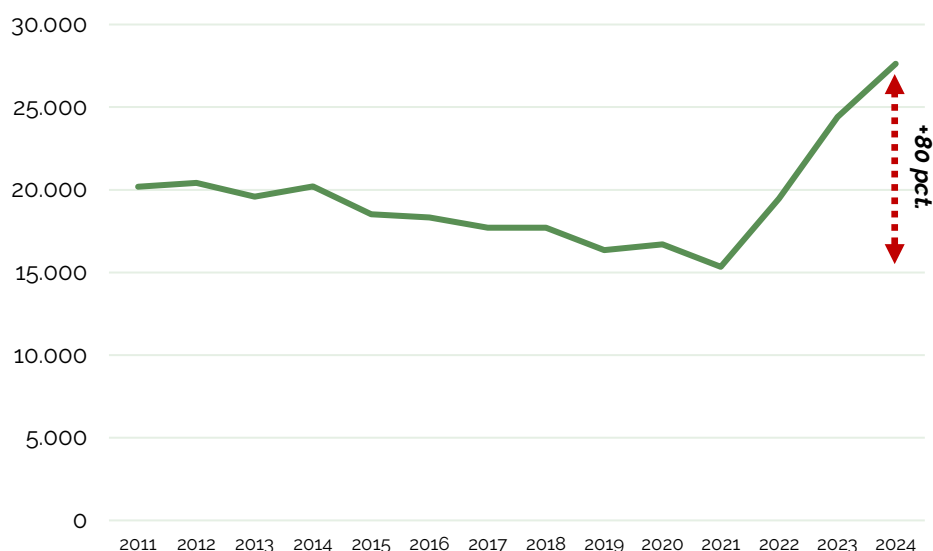
Note: Gennemsnittet for K4 er beregnet for perioden 2011-2024, da der på beregningstidspunktet endnu ikke foreligger data for 2025K4. Der er taget afsæt i landsdelene, som de er defineret af Danmarks Statistik.

Stadig flere tyverier i almindelighed

Antallet af anmeldte butikstyverier i Danmark er gennem et par år steget ganske betydeligt. I 2024 blev der samlet set anmeldt over 27.600 butikstyverier – det er 80 pct. over lavpunktet for butikstyverier i 2021.

Det betyder også, at en der begås stadig flere butikstyverier resten af året end kun i juletiden – men det ændrer ikke på, at fjerde kvartal nærmest konsekvent er en højdespringer relativt til resten af året, når det kommer til anmeldelser af butikstyverier.

Samlet antal anmeldte butikstyverier, 2011-2024

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistik, Statistikbanken: STRAF11.

DSK har i en tidligere analyse estimeret, at butikstyverier koster den danske dagligvarebranche over to milliarder kroner om året.²

Også flere indbrud i forretninger og virksomheder

Det er dog ikke kun butikstyperne, der får mere travlt i juletiden; det gør de indbrudstyperne, der har butikker, virksomheder mm. for øje, også.

Gennem de sidste 15 år er der i fjerde kvartal gennemsnitligt set blevet anmeldt fire procent flere indbrud i forretninger, virksomheder mm. end i resten af året. Og modsat butikstyverierne er det geografiske billede her anderledes. Her er det i højere grad på Fyn og i Jylland, at julen medfører flere indbrud.

² DSK (2024): Butikstyveri koster dagligvarehandlen mere end to mia. kroner i 2024. Analysenotat, december 2024.

**Gennemsnitligt antal anmeldte indbrud pr. kvartal i
forretninger, virksomheder mm., 2016-2025**

Kvartal	Gennemsnitligt antal anmeldelser pr. kvartal
Første kvartal (K1)	3.570
Andet kvartal (K2)	3.477
Tredje kvartal (K3)	3.411
Fjerde kvartal (K4)	3.625
Gennemsnit, K1-K3	3.486
K4 relativt til gennemsnit for K1-K3	+ 4,0 pct.

Kilde: Egne beregninger baseret på Danmarks Statistik, Statistikbanken: STRAF11.

Note: Gennemsnittet for K4 er beregnet for perioden 2011-2024, da der på
beregningstidspunktet endnu ikke foreligger data for 2025K4.

DSK MENER

Danmark har et alvorligt problem med butikstyverier. Antallet har været støt stigende gennem flere år og har nået rekordhøjder. Det koster købmændene dyrt, da butikstyveri er et direkte tab, der ikke kan dækkes ind på anden vis end gennem almindelige drift. Samtidig nødvendiggør det sikkerhedsforanstaltninger, der generer kunderne, skaber utryghed og lignende.

Derfor foreslår DSK, at

- Der iværksættes en større og mere målrettet indsats mod hæleri, herunder ikke mindst ulovligt salg af stjålne dagligvarer via sociale medier.
- Der kigges nærmere på strafframmen for butikstyveri, herunder især organiseret tyveri og gentagelsestilfælde.
- Det internationale samarbejde om bekæmpelse af butikstyveri prioriteres højere.
- Der arbejdes målrettet for at skabe en sikker model for anvendelse af ansigtsgenkendelse til brug i butikkerne, så kendte butikstyve kan afvises, før tyverierne finder sted.

Om dette notat

Dette notat er udarbejdet af De Samvirkende Købmænd (DSK). DSK har eksisteret i over 100 år som brancheorganisation og repræsenterer i dag næsten 1.500 supermarkeder, discountbutikker, nærbutikker og convenience i Danmark. Vi arbejder løbende for at forbedre rammerne for de danske købmænd – også ved at skabe og dele viden og indsigt om emner, der har relevans for købmændenes dagligdag og forretning.

Denne analyse er udarbejdet i december 2025 af underdirektør Morten Jarlbæk Pedersen. Det er tilladt at citere fra denne analyse med henvisning til DSK.